

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z.,

ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. V § 16 tejto vyhlášky sú ustanovené podrobnosti o sprístupnení a prevádzkovaní jaskýň nasledovne:

§ 16

Podrobnosti o žiadosti na vydanie súhlasu na sprístupnenie a prevádzkovanie jaskyne a o sprístupňovaní a prevádzkovaní jaskyne (k § 24 ods. 22 zákona)

1. Žiadosť o vydanie súhlasu na sprístupnenie a prevádzkovanie jaskyne (ďalej len „sprístupnenie“) obsahuje
  - a. meno, priezvisko a trvalý pobyt alebo názov alebo obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania žiadateľa,
  - b. odôvodnenie požadovaného využívania jaskyne.
2. K žiadosti podľa odseku 1 žiadateľ pripojí a) zámer sprístupnenia jaskyne vypracovaný podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 14,
  - a. rozhodnutie štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny (ďalej len „orgán ochrany prírody“) vydané podľa zákona, ak sa vyžaduje na činnosti súvisiace so sprístupnením jaskyne,
  - b. vyjadrenia orgánu štátnej vodnej správy k zámeru podľa písmena a) z hľadiska ochrany vodných pomerov,
  - c. stanovisko obvodného banského úradu podľa osobitného predpisu,
  - d. stanovisko Slovenskej speleologickej spoločnosti,
  - e. stanoviská správcu jaskyne a vlastníka (správcu, nájomcu) dotknutých pozemkov.
3. Žiadateľ môže v žiadosti uviesť aj iné údaje a pripojiť iné doklady preukazujúce splnenie podmienok na vydanie súhlasu na sprístupnenie jaskyne.
4. Jaskyňu možno sprístupniť, ak
  - a. zámerom sprístupnenia je náučná prezentácia jej prírodných hodnôt alebo pobyt na liečebné účely, najmä na speleoterapiu, speleoklimatické pobyty,
  - b. sprístupnením nedôjde ku skutočnostiam uvedeným v § 24 ods. 15 písm. a) až c) zákona,
  - c. výzdoba jaskyne nevytvára formy unikátne z celoslovenského hľadiska,
  - d. rozmery a morfológia podzemných priestorov umožňujú viesť navrhovanú prehliadkovú trasu alebo upraviť priestory na liečebné účely tak, aby sa minimalizovalo možné poškodenie hodnotných sintrových útvarov,
  - e. v priestoroch, ktoré sú súčasťou navrhovanej prehliadkovej trasy, alebo v priestoroch určených na liečebné účely netvorí netopiere v letnom období stále kolónie a v zimnom období zimujú v malom počte (náhodné výskyty),
  - f. navrhovaná prehliadková trasa v jaskyni je dostatočne preskúmaná a zdokumentovaná,
  - g. v sprístupnenej jaskyni bude zaistený bezpečný pohyb a pobyt návštevníkov.
5. Pri posudzovaní žiadosti podľa odsekov 1 až 3 krajský úrad prihliada najmä na
  - a. stanoviská správcu jaskyne a vlastníka (správcu, nájomcu) dotknutých pozemkov,
  - b. odborné stanovisko organizácie ochrany prírody,
  - c. rozhodnutia, stanoviská a iné doklady podľa odseku 2 písm. a) až e),
  - d. vhodnosť a predpoklady jaskyne na jej kultúrno-výchovné alebo liečebné využívanie,

- e. vhodnosť navrhovaného spôsobu sprístupnenia jaskyne vzhľadom na prírodné hodnoty v podzemí a na povrchu, najmä na výskyt sintrových útvarov, biotopov vzácnych a ohrozených rastlín a živočíchov, archeologických a paleoantropologických nálezov,
  - f. aktuálnosť údajov prieskumu a výskumu jaskyne uvedených v zámere,
  - g. rozsah plánovaných úprav, spôsob inštalácie osvetlenia a iných technických zariadení v jaskyni a uzáveru vchodov do jaskyne,
  - h. návrh vedenia prehliadkovej trasy a spôsob jej vyznačenia v jaskyni,
  - i. vhodnosť technických zariadení a vybavenia, ktoré sa plánujú využívať pri vykonávaní liečebných pobytov.
6. Pred začatím sprístupňovacích prác vykoná organizácia ochrany prírody podrobnú dokumentáciu prírodných a kultúrnych hodnôt jaskyne, najmä pozdĺž plánovanej prehliadkovej trasy.
  7. Po skončení sprístupňovacích prác vydá krajský úrad návštevňový poriadok jaskyne, v ktorom upraví najmä reguláciu počtu návštevníkov alebo frekventantov liečby, podľa únosnosti jaskyne sa určí počet osôb na jeden vstup, počet vstupov za určité časové obdobie a dobu pobytu osôb v podzemí, kratšie alebo dlhšie prehliadkové trasy v závislosti od prírodných daností jaskyne, podrobnosti o správaní návštevníkov a frekventantov liečby, povinné vybavenie návštevníka z hľadiska jeho bezpečnosti, najmä individuálne osvetlenie, prilba a spôsob evidovania návštevníkov alebo osôb zúčastňujúcich sa na liečbe. Pri súčasnom využívaní jaskyne na kultúrno-výchovné a liečebné účely návštevňový poriadok upraví spoločné zásady jej prevádzkovania.

Príloha č. 14 k vyhláske č. 24/2003 Z. z.

VZOR

ZÁMER SPRÍSTUPNENIA JASKYNE

A. Textová časť

1. Základné údaje

1.1 Identifikačné údaje fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá plánuje sprístupniť jaskyňu.

1.2 Názov jaskyne spolu s poznámkou, či ide o prírodnú pamiatku alebo národnú prírodnú pamiatku.

1.3 Okres, obec, katastrálne územie (prípadne údaje o vlastníkovi dotknutého pozemku, č. parcely, č. lesného porastu).

1.4 Termín spracovania projektovej dokumentácie.

1.5 Plánovaný začiatok a dokončenie sprístupňovacích prác.

1.6 Vymedzenie časti jaskyne, ktorá je navrhovaná na sprístupnenie.

2. Prieskum a výskum jaskyne

2.1 Identifikačné údaje fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá prieskum alebo výskum vykonala.

2.2 Výsledky prieskumu a výskumu, zhodnotenie celkového stavu poznatkov, ktoré obsahuje najmä výstižný opis geologických pomerov, morfológie a genézy jaskynných priestorov, výplne, jaskynnej klímy, hydrologických a biologických pomerov, paleontologických a archeologických nálezov, významných historických údajov, problematika ochrany jaskyne, termíny vykonaných výskumov/prieskumov.

3. Plánované úpravy, prevádzkové zabezpečenie

3.1 Povrchové objekty - existujúce a plánované objekty, spôsob riešenia hygienického

zariadenia pre personál jaskyne, návštevníkov alebo frekventantov liečby.

3.2 Úprava vchodu do jaskyne - spôsob terénnej úpravy a uzatvorenia hlavného vchodu, prípadne ďalších vchodov do jaskyne.

3.3 Plánované technické úpravy v jaskyni - schody, zábradlia, rebríky a iné technické prvky, prípadné zásahy do morfológie jaskynných priestorov, spôsob vyznačenia prehliadkovej trasy a možnej únikovej cesty z jaskyne.

3.4 Spôsob osvetlenia jaskynných priestorov.

3.5 Spôsob označenia lokality - normalizovaná tabuľa, textová tabuľa, náučné panely.

3.6 Spôsob zabezpečenia sledovania fyzikálno-chemických vlastností jaskynného ovzdušia pre potreby ochrany prírody a prirodzenej radiácie jaskynného prostredia.

3.7 Spôsob zabezpečenia vykonávania systematického prieskumu a výskumu.

3.7 Zdravotnícke zabezpečenie.

3.8 Spôsob protipožiarnej ochrany a havarijný plán.

4. Návrh návštevnosti - najmä plánovaný maximálny počet návštevníkov alebo osôb zúčastňujúcich sa na liečbe na jeden vstup, počet vstupov za deň, čas pobytu osôb v jaskyni, čas otvorenia jaskyne, počet sprievodcov.

B. Mapová časť

1. Situačná mapa alebo kópia katastrálnej mapy so zakreslením vchodu a prístupovej trasy na povrchu.
2. Speleologická mapa jaskyne vhodnej mierky, ktorá umožňuje znázorniť všetky potrebné náležitosti s návrhom prehliadkovej trasy, plánovaných úprav a technických zariadení.